

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-334/11-C

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Základní škola Nové Hrady, okres České Budějovice
Sídlo: Komenského 30, 373 33 Nové Hrady
IČ: 70986223
Identifikátor: 650025067
Právní forma: příspěvková organizace
Zastoupená: Mgr. Karlem Kříhou, ředitelem školy
Zřizovatel: Město Nové Hrady, náměstí Republiky 46,
373 33 Nové Hrady
Místo inspekční činnosti: Komenského 30, Nové Hrady
Termín inspekční činnosti: 23. – 26. květen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola Nové Hrady, okres České Budějovice je úplnou základní školou. Vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. **Základní školu** (dále ZŠ) tvoří celkem 12 tříd 1. a 2. stupně, které v letošním školním roce navštěvuje 217 žáků. Škola vyučuje v 1. – 4. a 6. – 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Nové Hrady, v 5. ročníku pak podle dobíhajícího vzdělávacího programu Základní škola.

Od uplynulé inspekce došlo ke změnám v personální i v materiální oblasti. Od 1. 10. 2009 byl jmenován na základě výsledků konkurzního řízení nový ředitel školy, ke stejnému datu působí ve funkci i nová zástupkyně ředitele. K dílčím změnám v pedagogickém sboru pak

došlo v souvislosti s odchody do důchodu, případně na mateřskou dovolenou. Počet žáků má v posledních letech stále klesající tendenci.

V rámci finančních prostředků získaných z projektu „Modernizace budov ZŠ a jejich zařízení za účelem zlepšení kvality a dostupnosti vzdělávání v Nových Hradech“ bylo provedeno zateplení budovy 1. stupně, včetně výměny oken a vstupních dveří, vybavení učebny informatiky na 2. stupni novou výpočetní technikou, rozšíření školního sportoviště a rovněž se uskutečnila obměna vybavení učeben 1. a 2. stupně. Zároveň byla provedena oprava budovy školní družiny a školní jídelny.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání žáků probíhá podle školního vzdělávacího programu, který si klade za cíl poskytovat kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na znalosti a dovednosti uplatnitelné v životě. V popředí stojí zavádění efektivních metod výuky, činnostní učení, skupinové a projektové vyučování.

Shodným rysem **vzdělávání na 1. stupni ZŠ** je příjemné a vstřícné klima. Převažující základní metodou byla frontální výuka proložená didaktickými hrami a kombinovaná s prací dvojic nebo skupin, jejímž cílem bylo důkladné procvičení a upevnění učiva. Kooperativní učení s dostatečným prostorem pro přemýšlení a samostatné uvažování žáků, pro práci s chybou, pro vyhledávání informací i jejich následné využití bylo více zařazeno u starších žáků 1. stupně. Žáci dokazovali, že umějí společně splnit úkol, při práci dodržují daná pravidla, respektují práci druhých a umějí prezentovat výsledky činnosti. Tato výuka byla velmi dobře propojena s praktickým životem. Využití moderní techniky při výuce anglického jazyka a přírodovědy přispělo k zpestření učení a k aktivitě žáků.

Převážně v potřebné míře se uplatňuje individuální diferenciaci, která zohledňuje možnosti a schopnosti žáků včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve dvou třídách probíhá vzdělávání s účinnou podporou asistentů pedagoga. Prostor je vytvořen i pro práci žáků talentovaných. Hodnocení žáků je pozitivně a motivačně zaměřené, sebereflexe, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo využíváno v rozdílné míře.

Žáci se podílejí na vytváření pravidel jednání a chování ve třídě i ve skupině, jsou vedeni k toleranci, ke slušnému vystupování a k utužování pěkných mezilidských vztahů. Toto působení se kladně odráží i v jejich jednání a chování. Nedodržování pravidel vstřícného jednání bylo zaznamenáno ojediněle.

Ve sledovaných hodinách **2. stupně** bylo zjištěno, že jsou využívány vhodné styly vzdělávání, metody a formy odpovídaly věku i skladbě žáků ve třídách. Projevila se snaha nepůsobit na žáky pouze frontálně, ale častým zařazováním skupinové práce vést žáky ke vzájemné spolupráci. Příkladně bylo v jedné hodině při kooperativních činnostech pracováno s různými zdroji informací a na základě prezentace skupin společně vyvozováno nové dějepisné učivo. Hodiny se vyznačovaly promyšlenou organizací, efektivním využitím času i účelným využitím tradičních pomůcek, pouze v jednom případě nebyly vhodně vybrány studijní texty. Docházelo k účinnému propojování teoretické výuky s využitím v praxi a k uplatňování mezipředmětových vztahů. Vhodnou motivací učitelé vzbudili zájem žáků, vedli je k aktivnímu zapojení do výuky, rozvíjely jejich logické myšlení a komunikativní dovednosti. Ve sledovaných hodinách 2. stupně se nevyskytovalo vzájemné hodnocení a sebehodnocení. Ve třídách převažovalo vstřícné klima a demokratický přístup, kdy žáci respektovali pravidla práce.

Výuka v ZŠ probíhá v souladu se ŠVP a směřuje k naplňování klíčových kompetencí.

Na základě doporučení odborných poradenských pracovišť vytvářejí pedagogové pro integrované žáky (letos je jich 6) individuální vzdělávací plány. Ve sledovaných hodinách

byla žákům s odlišnými vzdělávacími potřebami věnována adekvátní pozornost. V rámci výchovného poradenství stojí v popředí také pomoc při směřování žáků k jejich dalšímu vzdělávání a k volbě povolání. Podle potřeby probíhá spolupráce se sociálními partnery, zprostředkování kontaktů a konzultací. Žáci mohou využívat schránku důvěry a na standardní úrovni probíhá spolupráce s poradenskými zařízeními, v otázkách volby povolání pak s úřadem práce.

Škola má účinné preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování (zejména šikany, zneužívání návykových látek, záškoláctví) i školní neúspěšnosti a pravidelně se jimi zabývá. Aktuálně reaguje na vzniklé problémy a ve spolupráci s odborníky se je snaží řešit. K prevenci sociálně-patologických jevů přispívá také spolupráce se společností Elio, o. s. (v letošním roce se uskutečnil program pro 7. a 8. ročník).

Oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování plní svou funkci.

Z dokumentace, z hospitací a z rozhovorů s pedagogy i s vedením školy je zřejmé, že **k rozvoji osobnosti žáků** přispívají vhodně zařazované návštěvy kulturních představení, besedy a exkurze. Nabídka kroužků organizovaných při škole i obci je všestranného zaměření a převyšuje zájem žáků. Rovněž školou nabízený výběr volitelných předmětů není žáky plně využíván. Mezi nabídkou je i sborový zpěv, od roku 2007 pracuje při škole pěvecký sbor Fermata s přípravným sborem Zvoneček, jež vede žáky ke kultivaci estetického projevu a prezentuje se každý rok řadou veřejných vystoupení. Výchovu ke zdraví podporuje vedle samostatného předmětu i činnost zdravotnického kroužku, pitný režim zajišťuje instalace vodních fontánek v budově školy.

ZŠ na standardní úrovni rozvíjí vědomosti, dovednosti a postoje v jednotlivých funkčních **gramotnostech**. Škole se daří propojovat průřezová témata a rozvíjet klíčové kompetence především v rámci jednotlivých předmětů, ale i prostřednictvím školních projektů a soutěží. Dobrým příkladem je projekt „Školy na hranici“, který zahrnuje oblast přírodovědnou, výtvarnou a oblast jazykové komunikace. Přírodovědnou gramotnost podporuje i ekologicko-přírodovědná soutěž s názvem „Memoriál Dr. Kučery“, je připravována každoročně pro 2. stupeň ve spolupráci s ochránci přírody. Žáci jsou vedeni ke třídění odpadu. Škola napomáhá rozvoji komunikace v cizích jazycích, jako volitelný předmět je vyučován ruský jazyk. Žáci mohou prakticky uplatnit své jazykové dovednosti i mimo výuku, např. při přehlídce českých a rakouských sborů nebo účasti v mezinárodním maratonu českých a rakouských škol (r. 2009). ZŠ podporuje rozvoj informačních dovedností i v rámci povinně volitelného předmětu informatika, přispívá k němu využívání nově vybavené počítačové učebny.

Znalosti a dovednosti žáků v jednotlivých funkčních gramotnostech celkově **směřují k úrovni odpovídající výstupům v ŠVP**.

Pedagogové sledují a porovnávají míru **úspěšnosti** žáků v průběhu vzdělávacího cyklu tradičními postupy (ústní a písemné zkoušení, jednání pedagogické rady), ale využívána je také možnost srovnávání s ostatními školami pomocí externích testů. Výsledky testů KALIBRO (v 5., 8. a 9. ročníku) odpovídají republikovému průměru. Pedagogičtí pracovníci zajišťují u talentovaných žáků přípravu na předmětové olympiády, posledním výrazným úspěchem byla účast žákyně v republikovém kole olympiády v českém jazyce. Žáci mohou porovnávat své výsledky v matematických soutěžích (Klokan, Pythagoriáda) nebo v regionální soutěži „Zvonek z Novohradských hor“, která je zaměřena na oblast uměleckou (recitace, zpěv, výtvarný projev), pravidelně se připravují na pěveckou soutěž Jihočeský zvonek.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola zveřejňuje v odpovídající míře informace o možnostech vzdělávání i způsobu přijímání dětí a žáků. Řádně vede školní matriku a předává z ní údaje v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Při přijímání žáků, při odkladech povinné školní docházky, při ukončování vzdělávání a při povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu dodržuje ředitel školy zákonná ustanovení.

Škola poskytuje vzdělávání podle vzdělávacích programů, které jsou v souladu s dokumenty MŠMT. Školu tvoří 3 samostatné budovy – 1. stupně, 2. stupně a budova školní družiny a školní jídelny. Součástí budovy 2. stupně je i školní hřiště s umělým povrchem. V areálu školy je místo pro kmenové třídy, z nichž 1 je vybavena pro výuku hudební výchovy, z odborných učeben jsou to dílny, učebna výpočetní techniky a 2 tělocvičny. Dále má škola k dispozici 1 učebnu v přírodě. Žákovský nábytek ve třídách je kompletně obnoven. Na běžné úrovni je vybavení pomůckami a didaktickou technikou. Z modernějších technologií je škola vybavena dataprojektory, v rámci finančních prostředků z fondů ESF bude vybavení doplněno o alternativní systémy interaktivních tabulí (tzv. smartboardy). Prostory školy jsou vyzdobeny zdařilými výtvarnými pracemi žáků a dokumentací z různých akcí a projektů. Pedagogové mají odpovídající zázemí pro přípravu, celkově prostorové podmínky školy umožňují realizaci přijatého vzdělávacího programu.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, jsou v něm zastoupeni mladší i zkušení vyučující. Všichni splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Vedení školy je podporuje v dalším profesním rozvoji, jejich další vzdělávání je cíleně směřováno v souladu s prioritami školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je umožňováno především v oblasti ICT, cizích jazyků, odborné i pedagogické způsobilosti. V rámci projektu „Školy pro region“ byla věnována pozornost projektovému plánování nebo regionu po 1. a 2. světové válce. Vzhledem k odlehlosti školy se osvědčilo školitele zvat do školy, a umožnit tak vzdělávání větší části pedagogického sboru.

Řízení školy kontinuálně pokračuje v již dříve nastaveném trendu. Rozdělení kompetencí jednotlivým pracovníkům je konkrétní, základní cíle a úkoly jsou stanoveny v souladu s dlouhodobou koncepcí rozvoje školy. Na ně navazuje kontrola chodu školy včetně průběhu a výsledků vzdělávání, z ní vyplývající poznatky jsou následně projednávány. Vlastní hodnocení školy splňuje požadavky dané zákonnou normou a je dobrým výchozím materiálem pro další práci vedení školy v oblasti jejího řízení.

Žákům jsou poskytovány potřebné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, obsah školního řádu je v souladu s dikcí zákona. Míra úrazovosti ve škole nevybočuje z běžného stavu, ve sledovaném období se udržuje přibližně na stejné výši.

Vzdělávání napomáhají **velmi dobré partnerské vztahy** s řadou subjektů. Od zřizovatele se škole dostává významné pomoci při získávání finančních prostředků. Výrazně se tak podílí na postupné rekonstrukci všech budov i přilehlých prostor, zřizovatel podporuje projekty školy i mimoškolní činnost žáků. Při škole je v souladu se zákonem zřízena školská rada. Zákonní zástupci jsou informováni o prospěchu a chování žáků standardním způsobem. Aktivity školy zveřejňují školní webové stránky i místní tisk (Novohradský zpravodaj), základní potřebné informace rodiče obdrží na začátku školního roku prostřednictvím již tradiční brožurky Průvodce školou.

ZŠ se podařilo již od r. 2003 navázat kontakty s partnerskou školou v Rakousku (Hauptschule Litschau), v nichž chce škola pokračovat. Rozvoj vzájemných vztahů a poznávání kulturních tradic v příhraniční oblasti je podporován i prostřednictvím přehlídky dětských pěveckých sborů ze základních a hudebních škol v projektu „Hudba bez hranic“. Škola ji organizuje již 3. rokem a letos se přehlídky zúčastnilo celkem 14

sborů (5 českých a 9 rakouských). V rámci dalšího projektu „Školy na hranici“ podporovaného Evropským sociálním fondem v ČR probíhají společné aktivity se 3 školami z blízkého regionu (Horní Stropnice, Benešov nad Černou, Trhové Sviny). Některé aktivity se uskutečňují v součinnosti s místními organizacemi a institucemi, jako je policie, TJ, hasiči, osvědčila se spolupráce s Obecně prospěšnou společností Humanitas a velmi dobrá je spolupráce s místní knihovnou.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení školního vzdělávacího programu byly hodnoceny za poslední kalendářní roky, tj. 2008 až 2010. Ve sledovaném období škola hospodařila s finančními prostředky státního rozpočtu poskytnutými na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz od zřizovatele a s vlastními příjmy. V době inspekční činnosti je kapacita školy využita z 54,3 %. Po snížení stavu žáků základní školy ve školním roce 2008/2009 zůstává jejich počet přibližně na stejné výši. V roce 2009 na základě poslední úpravy rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání došlo oproti předchozímu roku ke snížení zdrojů financování o 6,4 %. V roce 2010 byly prostředky meziročně zvýšeny o 3,5 %. Druhým nejvýznamnějším zdrojem krytí neinvestičních výdajů je příspěvek na provoz a údržbu školy poskytnutý zřizovatelem. V roce 2010 došlo ke snížení příspěvku. Další financování školy bylo podpořeno finančními prostředky z rozvojových programů MŠMT. Prostředky byly použity na zvýšení nenárokových složek platu pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, školní vybavení pro žáky 1. tříd základní školy a vybavení školními pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru pro žáky se zdravotním postižením. Ostatní zdroje financování jsou vlastní příjmy (přijaté úroky a sponzorský dar). Škola se zapojila do grantového programu podporovaného Jihočeským krajem na projekt „Rekonstrukce stávajícího sportoviště při ZŠ Nové Hrady“ s příspěvkem na rekonstrukci venkovního hřiště. Pro školu je významné dlouhodobé partnerství se školou v Rakousku. Tento projekt „Škola bez hranic“ je finančně podporován z ERDF (Evropského fondu pro regionální rozvoj). Škole byl poskytnut v roce 2010 příspěvek Jihočeského kraje, se spoluúčastí zřizovatele, na prevenci sociálně patologických jevů při práci s problémovými žáky. Doplňkovou činnost škola neprovozuje. Škola určuje priority podle rozpočtových možností a přijímá opatření v souladu se závěry vlastního hodnocení a vnitřní kontroly. Efektivně a hospodárně používá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci školního vzdělávacího programu.

Závěry, celkové hodnocení školy

V základní škole probíhá vzdělávání podle vzdělávacích programů, které jsou v souladu se závaznými dokumenty MŠMT.

Ředitel školy dodržuje rovný přístup ke vzdělávání a plní povinnosti, které vyplývají ze zákonných norem. Ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří podmínky pro bezpečné prostředí ke vzdělávání. Škola se zabývá prevencí nežádoucích jevů a snaží se vytvářet příznivé a podnětné prostředí.

Vzdělávání realizované podle ŠVP má vcelku standardní úroveň, škola jej zajišťuje v souladu se zásadami a cíli školského zákona. Postupně se daří zavádět inovace do vzdělávání, zejména do strategií učení směřujících k aktivnímu zapojení žáků. Prostor pro zlepšení je v oblasti vedení žáků k sebereflexi, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Pozitivem je nabídka zájmových aktivit a realizace projektů, které umožňují rozvoj zájmů a schopností žáků. K rozvoji školy také přispívají velmi dobré partnerské vztahy.

Finanční prostředky poskytnuté škole umožňují realizaci vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (*csic@csicr.cz*) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Českých Budějovicích dne 15. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Miroslav Doležal, školní inspektor v.r.....

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka v.r.....

Mgr. Věra Drsová, školní inspektorka v.r.....

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník v.r.....

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Nových Hradech dne 17. 6. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Karel Kříha, ředitel školy v.r.....

